

Passio Sancti Genesisii

Když žil blahoslavený Genesisius, mistr scénického umění, stál a zpíval na jevišti, kterému se říká themele, a napodoboval věci lidské, zachtělo se jednoho dne císaři Diocletianovi, aby mu [Genesisius] předvedl hru o křesťanských mystériích, protože [císař] byl velmi krutý tyran, který nenáviděl křesťany. Kvůli tomu si Genesisius před zraky císaře a všeho lidu uprostřed divadla lehl, jako by byl nemocný, a žádal, aby byl pokřtěn a hrál řka taková slova (1): „Hola, mí milí, cítím se špatně a chci se cítit lehčeji.“

Oni odpověděli: „Jak ti máme ulehčit, když je ti špatně? Copak jsme nějakí kameníci, abychom tě nechali otesat?“ Tohle říkali za obecného smíchu.

Genesisius pak: „Vy hlupáci, chci umřít jako křesťan!“

„Proč?“ ptají se ho.

Na to Genesisius: „Abych onoho dne jako uprchlík z tohoto světa předstoupil před Boha.“

Když byl pak přivolán biskup a exorcista, tu on znenadání, z boží vůle, uvěřil. (2)

Tu Genesisiovi druhové, když se postavili vedle něj, říkají: „Proč jsi k nám byl poslán, synáčku?“

Genesisius, už ne falešně a nepředstíraje (3), nýbrž z čistého srdce odpovídá: „Protože toužím přijmout milost Kristovu, skrze niž bych ze znovuzrodil osvobozen od zkázy svých slabostí.“

Jakmile byla vykonána mystéria svátostí (4), byl oděn do bílého roucha (5). Jako by se hrálo, byl zajat vojáky a jako by napodoboval svaté mučedníky, zajatý pro Kristovo jméno, byl předveden před císaře, který seděl v lóži všecek pobouřen.

Theofilos Ióannés. Mnémeia hagiologika, sv. Porfyrios:

Když byl ten člověk pokřtěn, sestoupil na něj dar Ducha. A byli viděni andělé nesoucí pochodně a kráčeli před ním. Byl slyšet radostný zpěv žalmů, takže se divadlo otráasalo hlasem andělů. Dav se bál a rozdělil se na více částí, Jedni říkali: ti, které vidíme s Porfyriem, jsou bohové, protože ho milují. Jiní považovali tu věc za fantazii, další se divili a říkali: jestli je křest z legrace takový, jaký bude ten, který je proveden z čistého srdce?

Ióannés Moschos, Duchovní palouk:

Kapitola 25:

Byl jeden bratr v klášteře v Kozibá, který se naučil obětní modlitbu z liturgie. Jednoho dne byl poslán pro obětní chléb a jak se vracel do kláštera, odříkával slova proskomidie, jako by si říkal básničku. Obětní chleby pak položili diákoní ve svatyni na diskos (lat. patena). A když pak abba Ióannés, kterému se říkalo Kozibités a který byl tehdy kněz a později se stal biskupem v palestinské Cesareji, konal proskomidii, nespáčil, jako jindy, sestupovat Ducha svatého. Zarmoutil se, že zřejmě zhřešil, a proto Duch svatý nesestoupil. Vstoupil do sakristie a s pláčem se vrhl k zemi. Tu se mu zjevil anděl Páně se slovy: „Jelikož po cestě odříkal obětní modlitby bratr, který nesl chleby, jsou posvěceny a dokonale připraveny.“ Tehdy stanovil starc pravidlo, že se nesmí naučit obětní modlitby nikdo, kdo nebyl vysvěcen na kněze, ani nesmí tuto modlitbu říkat, jak a kdykoli se mu zachce, mimo zasvěcené místo.

Kapitola 196:

V mé obci...v horách pásly děti ovce. A jak to u dětí bývá, chtěly si po dětském způsobu hrát. A jak si tak hrály, říkají si mezi sebou: „Hleďte, uděláme si shromáždění a budeme přinášet oběť.“ Protože se to všem zalíbilo, zvolily si mezi sebou presbytera a další dva v hodnosti diákonů. Šly k jednomu plochému kameni a hrály si tak. Na tom kameni, který jim sloužil jako oltář, rozložily chleby a hliněnou nádobu s vínem. Stojí okolo, jeden jako kněz, dva jako diákon, každý z jedné strany. Ten první odříkával obětní modlitby, ti dva (nad obětí) mávali proutky. Onen takzvaný presbyter náhodou znal, jak se provádí pozdvihování, protože v chrámu byl ten zvyk, že děti na liturgiích stály před svatyní a přijímaly svaté dary s kleriky jako první. Protože na některých místech byli kněží zvyklí hlasitě křičet, naučily se děti obětní modlitbu, často pronášenou tak hlasitě.

Když tedy vše vykonaly podle církevního zvyku, dříve než rozlomily chleby, sestoupil z nebe oheň, všechny přinesené dary spálil a sežehl i celý ten plochý kámen, aby nezůstalo žádné památky po kameni ani po přinesených obětech. Když děti viděly, co se stalo, padly polomrtvé strachy na zem a nedokázaly promluvit ani vstát.